

Kainuun maakuntaohjelman
toteuttamissuunnitelma eli
TOTSU 2007 - 2008

KAINUUN MAAKUNTAOHJELMAN TOTEUTTAMISSUUNNITELMA
ELI TOTSU

2007 - 2008

Maakunnan yhteistyöryhmä 23.10.2006
Maakuntavaltuuston hyväksyminen 30.10.2006

Kainuun maakunta -kuntayhtymä
2006
C:3

Kansikuva ja takakansi Jyrki Haataja

Julkaisija:

Kainuun maakunta -kuntayhtymä
PL 400, 87070 KAINUU
Puh. 08 6155 41
Fax. 08 6155 4260
www.kainuu.fi

ISBN 952-5326-32-2

ISSN 1795 -5653

Kajaani 2006

Kainuun maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma 2007 - 2008

SISÄLLYSLUETTELO

	sivunro
I Johdanto	5
II Maakunnan kehitys ja edellisen suunnitelman toteutuminen	5
III Maakuntaohjelman toteuttaminen 2007 - 2008	6
Toteuttaminen toimintalinjoittain ja toimenpidekokonaisuuksittain	7
TL 1 Osaamisen vahvistaminen ja innovaatioympäristön kehittäminen	7
Tpk 1.1 Osaamistason nostaminen ja koulutusrakenteen kehittäminen	7
Tpk 1.2 Tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntäminen	8
Tpk 1.3 Innovaatiotoiminnan edellytysten parantaminen	8
TL 2 Elinkeinojen ja tuotantorakenteen kehittäminen ja yrittäjyyden edistäminen	10
Tpk 2.1 Klustereiden kehittäminen ja tuotantorakenteen uudistaminen (ICT, elektroniikka, metalli, elämystuotanto, metsä ja puu, elintarviketalous sekä hyvinvointi)	11
Tpk 2.2 Muut toimialat (Kaivannaistoimiala, Talvivaaran kaivoshanke, palvelualat)	12
Tpk 2.3 Yrittäjyyden ja yritystoiminnan edistäminen	12
Tpk 2.4 Osaavan työvoiman saatavuus	12
TL 3 Elinvoimainen uudistuva maaseutu	12
TL 4 Hyvinvoinnin edellytysten parantaminen	12
Tpk 4.1 Rakennetyöttömyyden purku ja syrjäytymisen ehkäiseminen	12
Tpk 4.2 Hyvinvointipalvelut	12
TL 5 Auerakenteen ja infrastruktuurin toimintakyvyn vahvistaminen ja ympäristön hoito	13
Tpk 5.1 Perusrakenteiden tason ja toimivuuden parantaminen	13
Tpk 5.2 Hyvä ympäristö	13
TL 6 Vuorovaikutusten lisääminen ja yhteistyön tehostaminen	14
Tpk 6.1 Kansainvälinen ja monikulttuurinen Kainuu	14
Tpk 6.2 Viestintä ja kansalaisvaikuttaminen	14
Tpk 6.3 Alueyhteistyö ja kumppanuus	14
Liitteet	
Hallinnonalojen teksti	
Rahoitustaulukot	

I Johdanto

TOTSU on tehty 27.2.2006/§ 19 maakuntavaltuustossa hyväksytyn maakuntaohjelman toimintalinjojen mukaisesti. Toimintalinjan ja toimenpidekokonaisuuden otsikon jälkeen esitetään keinot, joita toteuttamisessa käytetään. Lisäksi esitetään suuria rahoituspäätöksen saaneita hankkeita sekä muutamia sellaisia hanke-esityksiä, joista on alustavasti keskusteltu rahoittajien kanssa. TOTSUssa ei siis ole tyhjentävää hankeluetteloakaan vaan toteutettavaksi voidaan ottaa muitakin hankkeita. Mukana valmistelussa on ollut TE-keskuksen eri osastot, Finnvera, Oulun lääninhallituksen sivistysosasto, Oulun tiepiiri, Kainuun ympäristökeskus, Kainuun metsäkeskus ja Kainuun maakunta –kuntayhtymä. TOTSUsta laadittiin luonnos, joka lähetettiin kommenteille valmistelussa mukana olleille tahoille. Sen jälkeen TOTSUa käsiteltiin MYR:n sihteeristössä 5.9.2006 ja MYR:ssä 18.9.2006/§ 43, jonka jälkeen TOTSU lähti lausuntokierrokselle. Lausuntokierroksen jälkeen MYR:n sihteeristö käsittelee TOTSUa 13.10.2006 Lopullinen käsittely MYR:ssä oli 23.10.2006 ja maakuntavaltuusto hyväksyi TOTSUn kokouksessaan 30.10.2006.

Liitteenä oleviin rahoitustaulukoihin on koottu esitykset rahoituslähteittäin. Kainuussa on käytettävissä EAKR ja ESR -ohjelma, maaseutuohjelma, Euregio Karelia Naapuruusohjelma sekä Kainuun kehittämisraha. Kainuun hallintokokeiluun liittyen EAKR ja ESR -ohjelman rahoituksesta ja Kainuun kehittämisrahan jakamisesta päättää maakuntavaltuusto.

Tekstissä ja taulukoissa esiintyvät lyhenteet:

- KMK Kainuun maakunta -kuntayhtymä, sisäasianministeriön kautta tuleva rahoitus
- LH Oulun lääninhallituksen sivistysosasto, opetusministeriön kautta tuleva rahoitus
- YOS Te-keskuksen yritysosasto, kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala
- TKOS Te-keskuksen teknologian kehittämisosasto, ”
- FINN Finnvera Oyj, ”
- TOS Te-keskuksen työvoimaosasto, työministeriön hallinnonala
- MOS Te-keskuksen maaseutuosasto, maa- ja metsätalousministeriön ”
- KAI Kainuun ympäristökeskus, ympäristöministeriön kautta tuleva rahoitus
- Tiep Oulun tiepiiri, liikenne- ja viestintäministeriön ”
- MeKe Kainuun metsäkeskus, maa- ja metsätalousministeriön kautta tuleva rahoitus
- STM Sosiaali- ja terveysministeriö

II Maakunnan kehitys ja edellisen suunnitelman toteutuminen

Kainuun väestö väheni vuoden 2005 aikana. Vähennystä oli 662 henkeä ja se oli 52 henkilöä enemmän kuin vuonna 2004. Vuoden 2006 alussa väestön väheneminen kasvoi ja oli ensimmäisen vuosipuoliskon aikana 369 henkeä. Työllisyyskehitys oli suhteellisen hyvä. TE-keskuksen työvoimaosaston mukaan työttömien määrä laski vuoden 2004 lopun tilanteesta ja oli vuoden 2005 lopussa 6 867 henkilöä. Vähennystä oli 190 henkilöä. Työttömyysaste vuoden 2004 lopussa oli 21,7 %, josta se on laskenut vuoden 2005 loppuun mennessä 20,0 %:iin. Keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2005 oli 18,3 % ja vuoden 2006 alkupuoliskolla se oli 16,9 %.

Alla olevassa taulukossa näkyvät maakuntaohjelmassa asetetut tavoitteet ja toteumasta saadut tiedot.

Sisäasiainministeriön esittämä indikaattoriluettelo, joka maakuntien tulee sisällyttää TOTSU:un:

Indikaattoriluettelo	2000	2004	2005	2006	2007	2008
Koulutustaso						
- tutkinnon suorittaneet yhteensä	55,70	58,90	59,00	59,00	59,00	59,00
- korkea-asteen suorittaneiden osuus	17,40	18,80	19,20	19,20	19,20	19,20
Työmarkkinatilanne						
- työttömyysaste, tavoite (Tilastokeskus)	22,10	18,60	18,20	18,20	18,20	18,20
- työttömyysaste, toteuma (Tilastokeskus)	22,10					
- työttömyysaste, tavoite (Työvoimatutkimus)	19,40	17,50	16,60	15,90	15,90	15,90
- työttömyysaste, toteuma (Työvoimatutkimus)	19,40	17,50	16,60			
Muuttoliike, väestö						
- väestö 31.12. tavoite	89 777	85 965	85 303	85 478	85 478	85 478
- väestö 31.12. toteuma	89 777	85 965	85 303			
- nettomuutto	-1 147	-438	-593	-283	-283	-283
- huoltosuhte	1,85	1,84	1,73	1,73	1,73	1,73
Aluetalous						
- Arvonlisäys (tkh), Mrd. € (v. 2000 hinnoin), tavoite	1,30	1,39	1,42	1,42	1,42	1,42
- Arvonlisäys (tkh), Mrd. € (v. 2000 hinnoin), toteuma	1,30	1,39				
-Arvonlisäys / asukas, euroa (v.2000 hinnoin)	14 376	16 050	16 566	16 566	16 566	16 566

Kainuun omat laadulliset tavoitteet maakuntaohjelman mukaan ovat:

- Yrittäjyys; maan keskitasoa nopeampi kehitysvauhti uusien yritysten määrän nettokasvussa.
- Osaaminen; avainklustereiden ja -yritysten osaamistarpeisiin vastaaminen.
- Aluetalous, työllisyys; BKT/asukas kasvu nopeampi kuin maassa keskimäärin, maakunnan tuote- ja palveluviennin lisääminen, ulkopuolisten investointien saaminen maakuntaa, kuntatalouden vakauttaminen, työllisyysasteen merkittävä kohottaminen ja tuottavuuden kohottaminen.
- Maakunnan luonnonvarojen kestävä käyttö ja ympäristönsuojelu.
- Yhteistyö ja verkottuminen.
- Maakunnan tunnettuuden lisääminen ja maakuntakuvan parantaminen.
- Sosiaalinen ja alueellinen oikeudenmukaisuus; maakunnan tasapainoinen kehittäminen ja palvelujen turvaaminen koko maakunnan asukkaille.

Määrällisistä tavoitteista tärkein on asukasta kohti lasketun bruttokansatuotteen kasvattaminen Kainuussa muuta maata nopeammin.

III Maakuntaohjelman toteuttaminen 2007 – 2008

Keskeisin asia Kainuussa on väestön ikärakenteen nopea muuttuminen tulevina vuosina. Muutoksen vaikutukset on otettava huomioon kaikessa toiminnan suunnittelussa sekä yksityisellä, kolmannella että julkisella sektorilla.

Julkinen rahoitus ja yksityinen rahoitus, maakuntaohjelman arvio suuntaamisesta	Julkinen	Yksityinen
TL 1. Osaamisen vahvistaminen	15 %	5 %
TL 2. Elinkeinojen kehittäminen	25 %	75 %
TL 3. Elinvoimainen ja uudistuva maaseutu (sisältää alkutuotannon yritys- ja kehittämistuet)	7 %	10 %
TL 4. Hyvinvoinnin edellytysten parantaminen	17 %	2 %
TL 5. Aluerakenteen ja infrastruktuurin toimintakyvyn vahvistaminen ja ympäristön hoito	33 %	5 %
TL 6. Vuorovaikutuksen lisääminen	3 %	3 %

Toteuttaminen toimintalinjoittain ja toimenpidekokonaisuuksittain

TL 1 Osaamisen vahvistaminen ja innovaatioympäristön kehittäminen

1.1 Osaamistason nostaminen ja koulutusrakenteen kehittäminen

Keinot:

- *Yhteistyön kehittäminen kaikilla kouluasteilla työ- ja elinkeinoelämän kanssa ja sen huomioon ottaminen opetuksessa ja henkilöstön täydennyskoulutuksessa.*
- *Laaja ja monipuolinen sekä laadultaan kilpailukykyinen maakunnan avainklustereita tukeva korkeakouluopetusta ja tutkimusta tarjoava kokonaisuus.*
- *Turvataan joustava siirtyminen koulutusasteelta toiselle tai työelämään.*

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet/toisen asteen koulutus/Kainuun ammattiopisto KAO:

- Aikuinen oppijana -hanke: Kehitetään ja vakiinnutetaan Kainuun aikuiskoulutukseen ja työhallintoon ohjauksjärjestelmä, joka palvelee ammatillista koulutusta vaille olevia työnhakijoita ja oppimisvaikeuksisia aikuisopiskelijoita. Kokonaisrahoitus v. 2006-2007; 418 493 €. TOS:n kokonaisrahoitus v. 2006-2007; 336 902 €
- BUSINESS TOP - Työssä oppijasta yrittäjäksi. Kokonaiskustannukset 2003-2007; 539 164 € LH. Projekti keskittyy yrittäjyyden näkökulman ja koulutusalaakohtaisen liiketoimintaosaamisen opetuksen kehittämiseen ammatillisissa perustutkinnoissa, erityisesti työssäoppimisen yhteydessä. Yhteistyössä työpaikkaohjaajien, yrittäjien ja kummiyritysten kanssa kehitetään yrittäjyysosaamisen opetusmenetelmiä ja sisältöjä.
- ANJa – Ammattiosaamisen näyttöjen jalkauttaminen KAO:ssa. Kokonaiskustannukset yht. 2005-2007; 202 563 € LH. Projektin tavoitteena on näyttöjärjestelmän käytänteiden luominen, käyttöönotto ja yhteensovittaminen työssäoppimisjärjestelmään sekä työelämän sitouttaminen toimintaan.
- Matkailuosaaminen Snowpolis-ympäristössä. Kokonaiskustannukset 2006-2007; 114 293 € LH. Projektin tavoitteena on rakentaa Snowpolis -ympäristöön matkailualan oppimisen toimintamalli yhteistyössä alueen yritysten, organisaatioiden ja oppilaitosten kanssa.
- Tietoliikennelaboratorio. Kokonaiskustannusarvio on 545 457 €. Hankkeen tehtävänä tietoliikennealan oppimisympäristön rakentaminen kaikille tietoliikennettä hyödyntävien koulutusalojen käyttöön. Tietoliikennelaboratorio turvaa mahdollisuuden kouluttaa osaajia koko Pohjois- ja Itä-Suomeen, missä muualta ei vastaavaa oppimisympäristöä löydy. Tekniikan alan koulutuksen lisäksi oppimisympäristöä hyödyntävät mm. turvallisuusala, hyvinvointiala, liiketalous jne. Yhteistyökumppaneina alan johtavien yritysten lisäksi Kainuun Prikaati. Oppimisympäristö ammattikorkeakoulu- ja toisen asteen ammatillisille opiskelijoille sekä yrityksille ja muille alan tarvisijoille

Keskeisimmät hankkeet Kajaanin yliopistokeskuksessa:

Yhteistyö Kuopion, Joensuun, Jyväskylän ja Lapin yliopiston kanssa

- Mobiilipalveluiden maisteriohjelma. Kokonaiskustannusarvio 2003-2007; 558 350 € LH Projektin tavoitteena on kouluttaa tietoliikennejärjestelmien asiantuntijoita.
- Kulttuuriteollisuuden koulutusohjelma muuntokoulutuksena/maisteritutkinto –hanke. Kokonaiskustannusarvio 2004-2007; 677 427 €. Projekti painottuu liiketaloudellisesti suuntautuneeseen kulttuurialan koulutukseen.

Jyväskylän yliopiston hankkeet Kajaanin yliopistokeskuksessa:

- Liikuntateknologian maisteri- ja tohtorikoulutusohjelma sekä niitä tukevat investointihankkeet, tavoitteena vakinaistaminen, asia avoinna. Hankekokonaisuuden kokonaiskustannukset 2003-2007; 1 127 500 € (ESR) ja 780 000 € (EAKR) LH. Hankekokonaisuuden tavoitteena on synnyttää pysyvää liikuntateknologista tutkimustoimintaa Snowpolis-ympäristöön.

Keskeisimmät hankkeet Kajaanin ammattikorkeakoulussa:

- Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon saaminen matkailu- ja ravitsemusalalle Kajaanin ammattikorkeakouluun. (20 ap) 2008
- Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon saaminen Venäjän liiketoimintaosaamiseen (20 ap) Englanninkielisen liikunnanohjaaja- ja insinöörikoulutuksen suunnittelu- ja valmistelu 2008; 160 000 €
- Ammattikorkeakoulun koulutusyhteistyön kehittäminen Pohjois-Suomen muiden korkeakoulujen kanssa Kainuussa ja Kuusamossa
- maakuntakorkeakoulutoiminnan vakiinnuttaminen 100 000 €, 2007 OPM, amk ja yliopistokeskus

Muut:

- Sotkamon IB-lukio LH. Kokonaiskustannukset 2004-2007: 291 910 €. Projektin tavoitteena on käynnistää kansainväliseen IB-tutkintoon johtava koulutus Sotkamon lukiossa. Lukion toiminta tulee osaksi maakunnan lukion verkkoa rahoitettuun erityislukiolle kuuluvalla oppilaskohtaisella rahoituksella.

1.2 Tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntäminen

Keinot:

- *Toteutetaan 2006 – 2007 koko maakuntaa ja väestöä 100 %:sti kattava laajakaistaratkaisu.*
- *Kehitetään runkoverkkoja (valokuitu) riittävien yhteysnopeuksien tarjoamiseksi kaikille.*
- *Tuetaan toimintakulttuurin muutosta tietoyhteiskunnan työkalujen omaksumiseksi sekä tieto- ja viestintätekniikan osaamisen laajentamiseksi.*

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- KAO/Verkossa kokiä -hanke: sähköisen tiedonvälityksen välineiden käyttöönoton edistäminen ja tasa-arvoisien mahdollisuuksien luominen informaatioteknologian hyväksikäyttöön tutkintotavoitteisessa työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa. Kokonaisrahoitus v. 2005-2007; 1 368 848 €. TOS:in rahoitus v. 2005-2007; 1 100 881 €
- KMK/Laajakaista hyödyksi 2006 – 2007. Kokonaiskustannusarvio on 430 696 €. Hankkeen tavoitteena on tukea Kainuun laajakaistan käyttöönottoa kaikilla kylillä, siten että tekniikka ja osaaminen ovat kansalaisten ja yritysten arkipäivää.

1.3 Innovaatiotoiminnan edellytysten parantaminen

Keinot:

- *Vahvistetaan ja kehitetään maakunnan avainklustereita tukevia osaamiskeskittymiä (tieto- ja viestintätekniologia, matkailu, hyvinvointi).*
- *Luodaan kehittäjäorganisaatioista kattava kehittäjäverkosto ja vahvistetaan innovaatioverkostoja.*
- *Vahvistetaan alueella olevia osaamis- ja innovaatiiorakenteita sekä lisätään yhteistyötä ja verkottumista.*

Kajaanin ammattikorkeakoulu ja Kajaanin yliopistokeskus yhteistyöyliopistoinen (Lapin yliopisto, Kuopion yliopisto, Joensuun yliopisto ja Jyväskylän yliopisto) muodostavat yhdessä Kainuun korkeakoulujärjestelmän. Yhteistyö sisältää yliopistokeskus- ja maakuntakorkeakoulutoiminnan sekä korkeakoulujen verkottumisen yrityksiin, itäosaamiseen verkottumisen ja kansainvälistymisen.

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- Julkisten toimijoiden yritysten toimintaympäristön kehittämisavustukset

Yliopistokeskus

- Mittalaitelaboratorion perustoimintaohjelma, uusi hanke 250 000 € 2007/LH
- Biotekniikan laboratorion elintarvikealaan ja maaseutuelinkeinojen monipuolistamiseen liittyvää tutkimus- ja kehittämistoimintaa yhteistyössä Kuopion yliopiston, Snowpoliiksen ja MTT:n Kainuun yksikön kanssa sekä Biotekniikan laboratorion perustoimintaohjelma jatkuu 526 000 € 2006-2007/LH.
- Käytettävyyssuunnittelun kehittämiskeskus 55 999 € 2007/LH.
- Projektilaboratorio – innovatiivinen oppimis- ja tutkimusympäristö 260 400 € 2006-2007/LH

Kajaanin ammattikorkeakoulu:

- Peliohjelmoinnin osaamisen kehittäminen LH. Kokonaiskustannukset 2006-2007; 124 000 €. Projektin tavoitteena on peliohjelmointiin liittyvien ohjelmistojen, ohjelmointityökalujen ja menetelmien käyttöön ja soveltamiseen liittyvän osaamisen kehittäminen, joka mahdollistaa riittävän korkeatasoisen peliohjelmoinnin opetuksen Kajaanin ammattikorkeakoulussa.
- Pelilaboratorio -hankkeessa luodaan kehitysympäristö peliohjelmoinnin testaukseen ja tuotteistamiseen 200 000 €/LH.
- System On Chip –osaamisen kehittäminen Kajaanin ammattikorkeakoulussa/LH. Kokonaiskustannukset 2006-2007: 125 400 €. Projektin tavoitteena on nostaa ammattikorkeakoulun henkilöstön osaamistasoa liittyen elektroniikkatuotteiden suunnittelu ympäristöjen kehittämiseen.
- Tuotekehitys- ja laadunvarmistusympäristö – prototyyppilaboratorio 290 000 €/LH.
- HYTEKE 2 - hyvinvointitekniikan testi-, oppimis- ja kehitysympäristö 110 000 € Hankkeessa kehitetään esteettömän elämän tutkimukseen soveltuvaa tutkimusympäristöä yhteistyössä ammattikorkeakoulun ja Kajaanin keskussairaalan kanssa/LH.

Seniorpolis

Seniorpolis on Kainuusta johdettu osaamiskeskittymä ja verkosto, joka testaa ja kehittää yli 55-vuotiaille, varttuneille ja virkeille, kokeneille ja aktiivisille ihmisille tarkoitettuja hyvinvointituotteita, asumis-, koulutus-, virkistys- ja hoivapalveluja. Seniorikonseptin sovelluksia ja laajennuksia on käynnistetty myös muissa Suomen kunnissa. Seniorpolis on merkittävä toimija erilaisissa hyvinvointiohjelmassa. Tuotekehityskonsortio on laajentunut kattamaan koko maan ja konsortiossa on myös merkittäviä ulkomaisia kumppaneita.

- Seniorpolisin koordinaatiohanke, kokonaisrahoitustarve vuosittain n. 150 000 € KMK, Ristijärven kunta esittää edellä mainitun hankkeen jatkamista.
- Seniorien yhteisöstudio ja studiokoulu. Kokonaiskustannukset 2006-2007; 82 794 € (ESR) ja 100 000 (EAKR) LH. Hankkeiden tavoitteena on antaa senioreille ja nuorille mahdollisuudet ja taidot audiovisuaalisten välineiden käyttöön ja monimedian hallintaan.

Woodpolis

Woodpolioksen tavoitteena on kehittyä puurakentamisen kehittämisfoorumiksi, jonka toiminta on kansainvälistä. Woodpolis keskittyy puurakentamisen tuotteistamiseen. Tavoitteena on aikaansaada myös puurakentamisen koulutuskeskus.

- Kuhmon oppimiskeskuksen koulutustehdashanke LH sekä kone- ja laiteinvestointihanke 1. Kokonaiskustannukset 2004-2007: 301 308 € (ESR) ja 820 000 € (EAKR). Projekteilla on tavoitteena kehittää mekaanisen puualan koulutusta Kuhmossa ja luoda koulutukselle, teknologian siirrolle ja tuotekehitykselle nykyaikainen toimintaympäristö.
- Kuhmon koulutustehtaan kone- ja laiteinvestointihanke 2; kokonaiskustannusarvio 427 200 €, johon haetaan tukea 299 000 €/LH.

Snowpolis

Snowpolis Vuokatti on kansainvälinen teknologiapuisto, joka on erikoistunut hyvinvointiin, liikuntaan ja ympärivuotiseen talveen.

- Snowpolioksen kehittämishanke 3, 2006 - 2007. Kokonaiskustannusarvio 581 000 €/KMK. Hanke on jatkovaihe kokonaisuudessa, jonka tavoitteena on kehittää Sotkamoon Snowpolis –toimintaympäristö, joka on erikoistunut teknologiakeskittymä liikunta- ja matkailuympäristössä.

Measurepolis-ohjelma

Measurepolis –ohjelmalla vahvistetaan mittaustekniikan alan kilpailukykyä uudistamalla, verkottamalla ja kansainvälistämällä alan tutkimus-, kehitys- ja yritystoimintaa. Ohjelma tähtää kansallisesti kattavan ja kansainvälisesti toimivan mittaustekniikan osaamisverkoston kehittämiseen ja pyrkii siihen, että Measurepolis-mittaustekniikan osaamiskeskuksella on siinä tunnustettu ja keskeinen rooli.

Measurepolis-ohjelma on jatkoa vuonna 2003 käynnistyneelle mittaustekniikan osaamiskeskusohjelmalle. Measurepolis-ohjelma on suunniteltu toteutettavan vuosina 2007-2013. Ohjelma koostuu kansalliseen osaamiskeskusohjelmaan kuuluvasta mittaustekniikan osaamiskeskusohjelmasta (osaamiskeskusena mukana metsäteollisuuden osaamisklusterin hakemuksessa) ja siihen liittyvistä hankkeista.

Ohjelman toteuttajina ovat Kajaanin Teknologikeskus Oy, Oulun yliopiston mittalaitelaboratorio, biotekniikan laboratorio sekä CWC, VTT, Mittatekniikan keskus sekä Kajaanin AMK. Hakijan esitys on ohjelman kokonaisrahoitus 1 740 000 €/vuosi (2007-2008), josta osaamiskeskusohjelma 571 500 €/vuosi/KMK.

Aluekeskusohjelma

Kajaanin seudun aluekeskusohjelmassa on tarkoitus kehittää valittujen erikoistumisalojen (hyvinvointiala ja matkailuala) osaamis- ja innovaatioympäristöä sekä tukea osaamisen seudullista ja maakunnallista hyödyntämistä.

Hyvinvointialan yritys- ja tutkimustoiminnan kehittämisen kärkenä on mittaustekniikan hyvinvointialan sovellukset sekä matkailun osaamisrakenteiden kehittämisen kärkenä kulttuurin työtä ja toimeentuloa luova näkökulma. Pääpaino kuitenkin kehittämisessä on hyvinvointialalla.

Hakijan esitys kokonaiskustannukset vuonna 2007 ovat 500 000 €, josta Kainuun kehittämisrahan osuus on 250 000 €. Hallinnoijana toimii Kajaanin Teknologikeskus Oy/KMK.

Hallintokokeilulaki antaa rahoittajalle mahdollisuuden OSKE ja AKO –hankkeiden yhdistämiseen yhdeksi hankkeeksi. Juridinen vastuutaho voisi olla Kajaanin Teknologikeskus Oy ja hyvinvointialan sisällöllinen kehittäminen voisi olla Snowpolis Oy:n vastuulla. Matkailun kehittäminen voitaisiin hoitaa toimialavastuun perusteella Kainuun Edun kautta. Näin toimien voitaisiin saada tehokkuutta ja vaikuttavuutta asioiden hoitamiseen.

Ratkaisusta neuvotellaan vielä, päätös tulee tehdä vuoden vaihteeseen mennessä.

TL 2 Elinkeinojen ja tuotantorakenteen kehittäminen ja yrittäjyyden edistäminen

2.1 Klustereiden kehittäminen ja tuotantorakenteen uudistaminen (klustereita ovat: ICT, elektroniikka, metalli, elämystuotanto, metsä ja puu, elintarviketalous sekä hyvinvointi).

Keinot:

- *Liiketoimintaosaamisen vahvistaminen.*
- *Kansainvälistymisen lisääminen ja monipuolistaminen.*
- *Tuotteistaminen ja kaupallistaminen.*
- *Verkostojen ja konsortioiden vahvistaminen ja niiden johtaminen.*
- *Varaudutaan osaavan henkilöstön ja työvoiman saannin turvaamiseen.*
- *Uusien teknologioiden hyödyntäminen, tutkimus ja kehittäminen.*
- *Yritysten murrosvaiheiden ongelmien loiventaminen*

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- Yritys- ja yritysryhmäkohtaisten kehittämis- ja koulutushankkeiden toteuttaminen, YOS, FINN, TKOS, KMK, TOS, MOS. Erylisesti Vuokatin alueelta on käynnistymässä useita suuria matkailukapasiteettia lisääviä hankkeita. Koko maakuntaa kattava matkailun kansainvälinen markkinointihanke on tarkoitus saada käyntiin v. 2007 alussa.
- Kajaanin AMK: Liikkeenjohdon PD VII ja VIII: kehitetään kainuulaisten yritysten ja julkishallinnon henkilöstön sekä alueella toimivien oppilaitosten opettajien osaamista liikkeenjohdon eri osa-alueilla. Kokonaisrahoitus v. 2005-2007; 379 200 €. TOS:n kokonaisrahoitus v. 2005-2007; 222 292 €

- Vuokatin urheiluopisto: Kansainvälinen hiihtolajien kehityskeskus Vuokatin urheiluopistoon - hanke: profiloida Vuokatin ja erityisesti Vuokatin urheiluopiston toiminta kansainvälisellä tasolla alansa johtavaksi organisaatioksi, heijastusvaikutukset koko Vuokatin alueelle. Kokonaisrahoitus v. 2005-2007; 704 845 €. TOS:n rahoitus v. 2005-2007; 307 164 €
- Kainuu-eMBA –koulutushanke LH. Kokonaiskustannukset 2006-2007; 396 535 €. Projektilla lisätään kainuulaisten yritysten edustajien liikkeenjohdollista osaamista.
- Kajaanin AMK: Pohjoinen portti Karjalaan – kansainvälisyyttä lähialuematkailuun (Interregin kansallinen vastineraha). Kokonaiskustannusarvio 211 300 € LH. Tavoitteena kehittää suomalaisten ja venäläisten matkailualan yritysten yhteistyötä ja tuotteistusta.

2.2 Muut toimialat (kaivannaistoimiala, Talvivaaran kaivoshanke, palvelualat).

Keinot:

- *Lupamenettelyn järjeittäminen ja selkeyttäminen ns. yhden luukun periaate kaivannaisalalla.*
- *Talvivaaran kaivoshankkeeseen liittyen osaavan työvoiman saannin turvaaminen, liikenneyhteyksien ja energiansaannin turvaaminen. Maakunta vaikuttaa siihen, että **Talvivaara –hankkeen** osalta julkishallinnon myönteiset ratkaisut saadaan mahdollisimman nopeasti. Etenkin rautatien rakentamisen rahoituksesta on tärkeää saada nopeasti päätös.*

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- Yritys- ja yritysryhmäkohtaisten investointi-, kehittämis- ja koulutushankkeiden toteuttaminen, YOS, FINN, TKOS, KMK, TOS, MOS.

Talvivaaran nikkeli-kaivoshanke luo toteutuessaan noin 400 työpaikkaa ja lisäksi epäsuoran työllistävän vaikutuksen arvioidaan olevan 600 – 800 uutta työpaikkaa. Investoinnin suuruus on n. 300 milj.€. Kaivosalueen rakentaminen toimintakuntoon arvioidaan tuovan työpaikkoja n. 3 000 henkilötyövuotta, josta osa tulee Kainuusta.

- Mt 8714 Talvivaarantien parantaminen, Sotkamo, Itä-Suomen EAKR, kustannusarvio 400 000 €, aloitus vuonna 2007/LVM
- Mt 870 Talvivaaran maantien parantaminen 7,2 milj.€ rautatien lisäksi/LVM
- Rautatien rakentaminen Talvivaaran kaivosalueelle, kokonaiskustannusarvio n. 30 milj.€, jälkirahoitustarve arviolta vuosina 2009-2010/LVM
- Talvivaaran tukiverkko 2006 – 2007 -hanke. Kokonaiskustannusarvio 351 100 €/KMK. Hankkeen tavoitteena on saada paikalliset metallialan yritykset, suunnittelutoimistot ja koneurakoitsijat mukaan ison mittaluokan urakoihin. Kehityshankkeen muodossa tarjotaan osaamisresursseja ja palveluita pk-yrityksien tarpeisiin. TE-keskuksen työvoimaosaston hanke vastaa koulutustarpeeseen.

2.3 Yrittäjyyden ja yritystoiminnan edistäminen

Keinot:

- *Yrittäjäkandidaattien etsintä ja seulonta organisaatioiden jatkuvaksi toiminnaksi.*
- *Aloittavien yritysten tukeminen (tuotteistettuja tukijärjestelmiä).*
- *Elinkeinoasiamies –tyyppistä lähipalvelua saatavana joka Kainuun kunnassa.*
- *Naisyrittäjien osuuden lisääminen (uusien toimintatapojen kehittäminen).*

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- Yritys- ja yritysryhmäkohtaisten kehittämis- ja koulutushankkeiden toteuttaminen, YOS, TOS, (KMK)
- Kainuun yrittäjyyspolku –hanke: Yrittäjyyspalvelujen paketointi/ketjuttaminen & uusien palvelujen kehittäminen sekä eri organisaatioiden yhteistoiminnan organisointi. Kokonaisrahoitus v. 2005-2008; 1 898 118 €. TOS:n kokonaisrahoitus v. 2005-2008; 1 316 018 €
- Opiskelijoiden yrittäjyyden edistäminen ammattikorkeakouluympäristössä 2007 – 2008; 115 000 €/v, Intotalo + AMK/LH, ESR
- Yrittäjyysvaihdosten edistämishjelman laatiminen, erikoistumisopintojen ja jatkotutkinon hyödyntämisen kehittäminen yrittäjän vaihdosprosessissa 2007 – 2008; 125 000 €/v YOS, ESR

- Nakertaja-Hetteenmäen kyläyhdistys: SOIHTU – Sosiaalisen yritystoiminnan kehittäminen Kainuussa –hanke. Kokonaisrahoitus v. 2006-2007; 110 956 €. TOS:n kokonaisrahoitus v. 2006-2007; 88 766 €

2.4 Osaavan työvoiman saatavuus

Keinot:

- *Työvoima- ja koulutustarpeiden selvittäminen ja työmarkkinoiden muutosten ennakointi (Yritysten tarpeiden mukainen työvoimakoulutus).*
- *Yhteistyö yritysten ja oppilaitosten kanssa.*
- *Kainuun vahvuuksien esille tuominen kohdennetulla viestinnällä ja relrytointia tehostamalla.*

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- Kajaanin työvoimatoimisto: Työntekijä oikeaan tarpeeseen –hanke: Turvata osaavan työvoiman saanti ennakkoinnin ja täsmäkoulutuksen avulla. Edistää työttömien henkilöiden työhön sijoittumista ja purkaa rakenteellista työttömyyttä. Kokonaisrahoitus 2003-2007; 1 424 273 €. TOS:n kokonaisrahoitus v. 2003-2007; 1 349 259 €

TL 3 Elinvoimainen uudistuva maaseutu

Keinot:

- *Toteutetaan aktiivisesti Kainuun maaseutuelinkeino –ohjelman mukaista kehittämistoimintaa,*
- *Kainuun metsä- ja puutalouden työohjelmaa huomioiden myös toimenpiteet bioenergian käytön kehittämiseksi,*
- *Kainuun luontomatkailun työohjelmaa sekä*
- *Kainuun kylätyöohjelmaa.*

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- Toteutetaan työohjelmien koordinaatio- ja toteutushankkeita.

TL 4 Hyvinvoinnin edellytysten parantaminen

4.1 Rakennetyöttömyyden purku ja syrjäytymisen ehkäiseminen

Keinot:

- *Työvoimakoulutuksen kohdentaminen asiakkaiden tarpeita vastaavaksi.*
- *Yksilölliset työnhakusuunnitelmat.*
- *Työvoimapalveluiden tehostaminen ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa (maakunnallinen työvoiman palvelukeskus).*
- *Kehitellään uusia työllistymisen keinoja esim. työstettävänä oleva Paltamon malli.*
- *Kehittämiskumppanuus.*

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- Suomussalmen kunta: Taidoista töihin –hanke: pitkäaikaistyöttömyyden ja elämänhallinnallisten ongelmien ratkaisu työllistämisen ja tukiverkon avulla. Kokonaisrahoitus v. 2005-2007; 1 601 802 €. TOS:n kokonaisrahoitus v. 2005-2007; 1 364 746 €
- Kainuun maakunta-kuntayhtymä: Valmennustoiminnan laadun ja vaikuttavuuden kehittämishanke: kehittää yhteistyössä Kainuun työvoiman palvelukeskuksen kanssa toimintamalli, joka mahdollistaa nykyistä kohdennetummat ja tarvittaessa pidemmät valmennusprosessit TYP:n asiakkaille. Kokonaisrahoitus v. 2006-2007; 504 935 €. TOS:n kokonaisrahoitus v. 2006-2007; 412 763 €
- Kumppaniksi ry: Kainuulainen työkuunto -hanke: Työvoimanpalvelukeskuksen ja muun julkisen palvelujärjestelmän, erityisesti sote- ja muiden tahojen (esim. Kainuun liikunta) yhteistyömuotojen, työmenetelmien ja asiakaspalvelun kehittäminen sekä kohderyhmään valittujen henkilöiden (300

henkilöä) työ- ja terveystalon selvittäminen ja tutkimus. Kokonaisrahoitus v. 2006-2007; 467 628 €. TOS:n kokonaisrahoitus v. 2006-2007; 331 335 €

4.2 Hyvinvointipalvelut

Keinot:

- Edistetään hyvinvointia (myös työhyvinvointi) ja terveyttä vahvistamalla ennalta ehkäisevää toimintaa, yhteisöllisyyttä ja ihmisten itsetuntoa.
- Turvataan tarpeenmukaisten, yhteisesti hyväksytyjen palvelujen saatavuus.
- Kehitetään edelleen hyvinvointipalveluita mahdollistaen asiakkaille valinnan vapaus.

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- Kainuun liikuntatoimi –kainuulainen liikunnan kehittämis- ja kokeiluhanke 2005 – 2007. Kokonaiskustannusarvio on 540 500 €. Hankkeen tavoitteena on turvata liikuntapalvelujen saatavuus, laatu ja määrä Kainuussa.
- Kajaanin AMK: Kotona asumista tukevat uudet etäpalvelukonseptit (KATE) 272 000 €, 2007 -2008 Itä-Suomen innovatiiviset toimet.
- Maakunnallinen terveyttä edistävä liikunnan malli v. 2007 pilotointi, kokonaiskustannusarvio n. 230 000 € vuosittain RAY tai OPM mahdollisia rahoittajia.

TL 5 Aluerakenteen ja infrastruktuurin toimintakyvyn vahvistaminen ja ympäristön hoito

5.1 Perusrakenteiden tason ja toimivuuden parantaminen

Keinot:

- Parannetaan yhdyskuntateknisen huollon ja eri liikennemuotojen (myös tietoliikenne) infrastruktuuria.

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- Mt 19045 Kivimäen paikallistien parantaminen, Kajaani, aloitus vuonna 2006 ja valmis 2007, kustannusarvio 1 040 000 €
- Mt 899 Rauhala -Topinlampi kevyen liikenteen väylä, Sotkamo, kustannusarvio 800 000 €, aloitus vuonna 2007
- Ristijärven liikennejärjestelyt, kustannusarvio 1 000 000 €, aloitus vuonna 2008
- Tönölänsalmen sillan korjaus ja kevyen liikenteen väylä, Kuhmo, EU-rahoitus (naapuruusohjelma), kustannusarvio 1 300 000 € (alv.0), aloitus vuonna 2007
- Mt 9127 Ukonlampi-Vartius, EU (Naapuruusohjelma), kustannusarvio 3 000 000 € (alv.0), suunnittelun aloitus vuonna 2006 ja rakentaminen vuonna 2007
- Kt 89 Jokimäki - Vartius 1 300 000 € (alv.0), EU (Naapuruusohjelma), aloitus vuonna 2008
- Vartius – Oulu rautatielle tarvitaan lisälinjasuojauspaikat liikenteen läpäisykyvyn lisäämiseksi: Niska, Liminpuro ja Tuomaanvaara
- Joukkoliikennepalvelujen osto 801 000 € /vuosi
- Maaseudun vesihuoltohankkeet v. 2007 yht. 5 kpl, avustus 880 000 €, KAI
- Hyrynsalmen keskustaajaman liikennejärjestelyt; Hyrynsalmen taajama vaihe 2, 900 000 € vuodelle 2008.

5.2 Hyvä ympäristö

Keinot:

- Parannetaan elinympäristön laatua edistämällä luonnon monimuotoisuutta ja virkistyskäyttömahdollisuuksia sekä kulttuuriympäristöjen elinvoimaisuutta
- Edistetään yhdyskuntarakentamisen suunnitelmallisuutta, toimivuutta ja viihtyisyyttä tukemalla ranta-alueiden yleiskaavoitusta.

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- Natura 2000 –alueiden hoidon ja käytön suunnittelu sekä hoitotyöt 45 000 € (KAI)
- Virkistyskäyttöä ja luonnon monimuotoisuutta tukevat ympäristökunnostukset 700 000 € (KAI)
- Maankäytön ohjaus ja kulttuuriympäristökohteiden säilyttävä kunnostus 350 000 € (KAI)

- Metsäluonnon monimuotoisuutta edistävät hankkeet 165 000 € (Meke)

TL 6 Vuorovaikutuksen lisääminen ja yhteistyön tehostaminen

6.1 Kansainvälinen ja monikulttuurinen Kainuu

Keinot:

- *Luodaan edellytykset kansainvälistymiselle kulttuurin, koulutuksen, markkinoinnin, tutkimuksen ja kehittämistyön sekä yhteistyön avulla ottamalla huomioon mm. lisääntyvä raja-alueyhteistyö ja maahanmuuttajat.*

Keskeisimmät hankkeet/hankekokonaisuudet:

- MLL/Kainuun monikulttuurinen toimintakeskus -hanke: maahanmuuttajien kotoutuminen (lyhytkurssit, ohjaus koulutukseen ja oppimisen tukeminen, työnhakuohjaus) suomalaiseen yhteiskuntaan. Kokonaisrahoitus v. 2003-2007; 1 617 836 €. TOS:n kokonaisrahoitus v. 2003-2007; 1 450 260 €
- Juminkeko säätiö: Kalevala 2000-luvulle –hankekokonaisuuden toinen vaihe. Kokonaiskustannusarvio on 628 000 € LH. Tavoitteena on Kalevan kulttuuriperinteen vaaliminen ja kulttuurimatkailun edistäminen kestävän kehityksen periaatteita kunnioittamalla. (Interregin kansallinen vastineraha)
- Kuhmon kaupunki: Kansan Musiikki –kulttuurimatkailu kehittämishanke Kokonaiskustannusarvio 392 700 € LH.. Hankkeessa tuetaan Kainuun ja Vienan Karjalaisen runolaulu- ja musiikkiperinteen säilymistä ja sen kaupallistamista matkailutarkoituksessa. (Interregin kansallinen vastineraha).

6.2 Viestintä ja kansalaisvaikuttaminen

Keinot:

- Vahvistetaan kainuulaista osaamista ja pidetään esillä maakuntaa jo hyvin kuvaavia viestejä.
- Tuodaan esille Kainuun koulutusmahdollisuudet.
- Kehitetään nuorten kansalaisvaikuttamisen osaamista koulutuksen avulla.
- Kehitetään monikanavaista viestintää hyödyntämällä laajakaistaverkkoa.
- Huomioidaan järjestöjen tekemä kulttuurityö uutta osaamista Kainuuseen luovana tärkeänä maakunnallisena voimavarana.

6.3 Alueyhteistyö ja kumppanuus

Keinot:

- *Suuntaudutaan ulospäin yhteistyöhön.*
- *Kainuun hallintomallin puitteissa kehitetään julkishallinnon kumppanuusrakenteita toimintatapojen uudistamiseksi.*
- *Muodostetaan maakuntaohjelman kärkialoille vuorovaikutteiset yhteistyöfoorumit (on osittain jo olemassa).*
- *Tuetaan nuorten osaamisen kasvua kehittämällä nuorten yhteistyö-, vuorovaikutus- ja verkottumistaitoja yhteistyössä eri toimijatahojen kanssa (mm. yrittäjyyskasvatus).*

TOTSU toteuttaa nimensä mukaisesti Kainuun maakuntaohjelmaa. Ohjelman ympäristönvaikutusten arviointi, joka on esitetty maakuntaohjelman liitteessä nro 2/Ympäristöselostus, pätee suoraan TOTSUun. Yksittäisten hankkeiden vaikutusten arviointia tehdään hankekohtaisesti. Hankkeiden rahoituksesta päätettäessä selvitetään tarpeellisessa määrin niiden sosiaaliset, ympäristölliset ja taloudelliset vaikutukset. Kullakin hallinnonalalla on hyväksytyt menettelytapansa, lisäksi Kainuun ympäristökeskukselta pyydetään erillinen lausunto hankkeen ympäristövaikutuksesta, jos hankkeen toiminta sitä edellyttää. Vuosittain julkaistaan raportti Kainuun kehittämisestä.

LIITE

Maakunta: KAINUU

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

Hallinnonalan rooli maakuntaohjelman toteutuksessa

TE-keskuksen yritysosan strategisena tavoitteena on tukea sellaisia yrityskohtaisia ja yritysten yhteisiä hankkeita, joiden avulla edistetään alueen bruttokansantuotteen kasvua ja elinkeinorakenteen monipuolistumista, parannetaan yritysten kilpailukykyä ja yritysten tarvitsemien kehittämis- ja tutkimuspalveluiden saatavuutta ja laatua sekä edistetään uuden kannattavan yritystoiminnan syntymistä.

Teknologiapolitiikka

Teknologiapanostukset kohdennetaan yrityksiä palvelevan innovaatioympäristön kehittämiseen. Keinoina käytetään valikoivaa hankerahoitusta sekä tutkimuslaitosten ja yritysten aktiivointia teknologiastrategian mukaisiin hankkeisiin. Julkista sektoria, tutkimuslaitoksia ja yrityksiä kannustetaan tekemään yhteistyötä teknologiaohjelmissa ja –projekteissa.

Yrityspolitiikka

Tavoitteena on edistää yritysten perustamista, kasvua ja kansainvälistymistä. Panostusta suunnataan maakuntaohjelman painotusten mukaisesti yritysten kilpailukykyyn parantamiseen tähtääviin yrityshankkeisiin (esim. yritysten tuotannon laadun, logistiikan, tuotantoteknologian ja tuotteiden kehittämiseen sekä yritysten verkottumisen edistämiseen), innovaatioympäristön kehittämiseen sekä yritysjohtajien ja avainhenkilöiden liikkeenjohto- ja markkinaosaamisen lisäämiseen,

Kansainvälistymispolitiikka

TE-keskuksen kansainvälistymispalvelujen tavoitteena on madaltaa yritysten kannattavan, kansainvälisen liiketoiminnan käynnistyskynnystä, pienentää yritysten kansainvälistymiseen liittyviä riskejä, edesauttaa yritysten kansainvälisen kilpailukykyyn ja kansainvälistymisasteen kasvua, parantaa yritysten henkilöstön kansainvälistymisvalmiuksia ja -osaamista. Palvelutuotteina käytetään rahoitus-, kehittämis-, koulutus- ja asiantuntijapalveluita.

Energiapolitiikka

Energiatuella pyritään vaikuttamaan uusiutuvien energialähteiden käytön lisääntymiseen, uuden energiateknologian käyttöönoton edistämiseen sekä energian tuotannon ja käytön ympäristöhaittojen vähentämiseen.

Talvivaaran kaivoshanke

Talvivaaran kaivoshankkeen osalta tulee järjestää ministeriöiden kesken yhteisneuvottelut joulukuussa 2006.

EU:n rakennepolitiikan toteuttaminen KTM:n hallinnonalla

EU:n rakennerahastoista rahoitettavien tavoiteohjelmien puitteissa KTM:n hallinnonala osallistuu EAKR:sta ja ESR:sta osarahoitettujen hankkeiden rahoittamiseen. Vuosittaiset rahoitusosuudet määritellään maakunnan yhteistyöasiakirjassa.

Maakunta: KAINUU

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Hallinnonalan rooli maakuntaohjelman toteutuksessa

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan rooli maakuntaohjelman toteuttamisessa on vastata maakuntaohjelman mukaisen, maakunnan elinkeinoelämän kehittämistä tukevan liikenneinfrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpitämisestä.

Hallinnonalan tehtävänä on vastata yhdessä muiden toimijoiden ja viranomaisten kanssa koko liikennejärjestelmän toimivuudesta.

Hyvän yhteistyön merkitys korostuu Kainuun hallintokokeilun käynnistyttyä vuoden 2005 alusta, koska perusrahoitus liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tarpeisiin kanavoituu Kainuun maakuntahallinnon kautta.

Henkilöliikenne

Henkilöauto on valtaosalle maakunnan väestöä käytetyin kulkuväline. Kotimaan henkilöliikenteestä 82 % on henkilöautoliikennettä. Julkinen henkilöliikenne koostuu pääasiassa linja-auto-, juna- ja lentoliikenteestä. Keskeistä on eri liikennemuotojen kytkeminen logistiseksi kokonaisuudeksi siten, että jatkoyhteydet toimivat. Kainuun runkoliikenteen kehittämissuunnitelmassa on määritelty palvelutasotavoitteet Kainuun joukkoliikenteelle.

Joukkoliikenteen käyttöä halutaan kasvattaa lisäämällä joukkoliikenteen tarjontaa ja kilpailukykyä suhteessa henkilöautoliikenteeseen. Riittävä rahoitus maaseudun joukkoliikenteen ja jatkoyhteyksinä toimivan liityntäliikenteen turvaamiseen on välttämätöntä. Vuonna 2006 Kainuun runkoliikenteen hankintoihin käytetään valtion rahaa noin 740 000 euroa. Lisärahoitustarve palvelutason ylläpitämiseksi on vähintään 50 000 euroa vuosittain.

Matkojen yhdistelyä tulee edelleen kehittää, koska sen avulla voidaan hillitä kustannustason nousua ja edistää joukkoliikennepalvelujen säilymistä maaseudulla. Harvaan asutuilla alueilla tulee kehittää laaja-alaisesti kutsuliikennettä (taksi- ja bussiliikenne).

Tienpidon tehtävänä on päivittäisen liikennekelpoisuuden turvaaminen valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti. Tiestöllä ylläpidetään mahdollisimman hyvä liikenteen turvallisuus ja yllätyksettömät ajo-olosuhteet. Lähtökohtana pidetään, että kaikilla on oikeus ja mahdollisuus liikkua ja saavuttaa peruspalvelut niin kaupungeissa, taajamissa kuin haja-asutusalueillakin. Tienpidolla tuetaan yhdyskuntarakenteen ja sitä palvelevan liikenneverkon kehittämistä ja turvataan maaseudulla joukkoliikenteen toimintaedellytykset.

Raideliikenteen kilpailukyvyn parantaminen henkilöliikenteessä edellyttää nopeuksien ja kapasiteetin nostamista tärkeimmillä yhteysväleillä.

Lentoliikenteessä toiminnallisena tavoitteena on turvata nykymuotoinen reittiliikenne, mikä on pääosin suihkuliikennettä. Kajaanin lentoasemalla vuonna 2006 toteutetulla kiitotien peruskorjauksella ja asematason laajenuksella on luotu edellytyksiä Kainuun kansainvälisen tilauslentoliikenteen kasvulle.

Tavaraliikenne ja logistiikka

Maakunnan puunjalostusteollisuus, raaka-ainekuljetukset ja kaupan jakeluverkot korostavat tavaraliikenteen ja logistiikan toimivuusvaatimuksia. Tienpitoa toteutetaan niin, että liikkuminen sekä kuljetukset henkilö- ja tavaraliikenteessä turvataan lähes kaikilla teillä ympäri vuoden. Tienpidon toimet kohdennetaan ja mitoitetaan mahdollisimman tehokkaiksi ja taloudellisiksi. Tienpidolla luodaan edellytykset kuljetus- ja matkaketjuille eri liikenne- ja kulkumuotojen kesken. Alemmalla tieverkolla parannetaan tiestön rakenteellista kuntoa ja sorateiden runkokelirikko-ongelmia vähennetään.

Radanpidon kriittisin haaste suunnittelukaudella on rataverkon tähän asti hyvin edenneen peruskorjausurakan läpivienti ja laajentaminen myös ratapihoille. Samalla on hallittava lisääntyneen tekniikan ja materiaalien hinnannousujen mukanaan tuoma kustannusten lisäys.

Varaudutaan rautatien rakentamisen rahoittamiseen **Talvivaaran kaivosalueelle** jälkirahoituksena vuosina 2009 - 2010, kokonaiskustannusarvio n. 30 milj.€. Lisäksi varaudutaan Talvivaaran maantien parantamiseen vuosina 2007 – 2008 yht. 7,2 milj. € Talvivaaran kaivoshankkeen osalta tulee järjestää ministeriöiden kesken yhteisneuvottelut joulukuussa 2006.

Väylät

Isojen väylähankkeiden rahoittamisesta päätetään hankekohtaisesti valtion talousarviossa. Tienpidon toimet keskitetään suunnitelmakaudella tienpidon linjausten mukaisesti tieverkon päivittäisen liikennekelpoisuuden turvaamiseen sekä tieverkon ja siltojen kunnan ylläpitoon. Tiestön palvelutaso ei nykyisellä rahoitustasolla nouse, vaan saattaa liikenteen kasvu huomioonottaen paikoitellen jopa laskea. Pääteitä koskevia isoja investointeja ei ohjelmakaudelle sisälly. Tiestön hoitoon, ylläpitoon ja peruskorjauksiin varataan tarvittava rahoitus. Perustienpidon alueellisiin investointeihin käytettävissä oleva rahoitus suunnataan pääasiassa liikenneturvallisuutta parantavien hankkeiden toteuttamiseen. Yksitysteiden parantamiseen varattua valtion rahoitusta voidaan kohdistaa rajoitetusti tiekuntien hakemusten pohjalta yksityisteiden peruskorjauksiin.

Oulu–Kontiomäki–Iisalmi/Vartius rataosien sähköistys ja sähköistyksen yhteydessä tehtävät ratatyöt valmistuvat vuonna 2006. Hankkeet parantavat rautatieliikenteen kilpailukykyä ja turvallisuutta. Töiden myötä voidaan vuoden 2007 alussa henkilöliikenteen nopeuksia nostaa Oulun ja Kontiomäen välillä 120=>140 km/h. Oulu -Vartius rataosuudella on tarpeen lisätä rataosan kapasiteettia kasvavia liikennemääriä vastaavaksi. Kontiomäki–Vartius-välin ratapölkkyt tulisi uusia vuosina 2007 - 2008, mutta kehysrahoitustasolla hanke siirtyy vuosille 2009 - 2010.

Lisäksi on tullut esiin tarve tehdä Vartius – Oulu rautatielle lisälinjasuojauspaikat liikenteen läpäisykyvyn lisäämiseksi: Niska, Liminpuro ja Tuomaanvaara.

Maakuntaohjelman mukaisesti viitostie tulee saada osaksi valtakunnallista runkotieverkkoa Kajaaniin asti.

Liikenneturvallisuus

Liikenneturvalliustyö on monien tahojen yhteistyötä, jota ohjaa ja koordinoi lääninhallitus. Keskeisiä toimijoita ja vastuutahoja ovat Tiehallinto, Poliisi, Liikenneturva, kunnat, liikenne- ja kuljetusalan etujärjestöt sekä eri kansalaisjärjestöt, jotka ovat laajasti edustettuina Oulun läänin liikenneturvallisuuksiin neuvottelukunnassa. Lähes kaikissa kunnissa on laadittu koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelmat (KVT) sekä liikenneympäristösuunnitelma tiepiirin ja kunnan yhteistyönä. Näitä suunnitelmia toteutetaan kytkemällä liikenneturvalliustyö kaikkien hallintokuntien toimintaan. Puuttuvat suunnitelmat laaditaan lähimpien parin vuoden sisällä. Suunnitelmia pidetään säännönmukaisesti ajan tasalla.

Liikenneturvallisuutta parannetaan valtakunnallisen tavoitteen mukaisesti niin, että vakavia tieliikenneonnettomuuksia pyritään vähentämään. Tavoitetta palvelisi se, että suistumis- ja kohtaamisonnettomuudet sekä kevyen liikenteen onnettomuudet vähenisivät ja niiden seuraukset olisivat lievempiä. Oulun läänin tavoitteena on olla Suomen liikenneturvallisin lääni vuonna 2010. Tähän pyritään mm. toteuttamalla läänikohtaista liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelmaa. Koska liikenneinfraan kohdistuvat turvallisuutta edistävät investoinnit ovat kalliita, voidaan niitä

nykyisellä rahoitustasolla toteuttaa hyvin rajallisesti.

Tieliikenteen turvallisuuden paranemiseen on viime vuosina merkittävimmin vaikuttanut alhaisempien nopeusrajoitusten asettaminen ja taajamaympäristön alhaista nopeustasoa tukevat rakenteelliset toimet. Nämä yhdessä ajoneuvojen turvallisuuden paranemisen kanssa ovat vähentäneet kuolemaan johtavia onnettomuuksia, vaikka henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä on ollut viime vuosina nouseva.

Rautatieliikenteen turvallisuutta parannetaan turvalaitteilla, rakentamalla automaattinen kulunvalvonta sekä poistamalla ja turvaamalla tasoristeyksiä ja parantamalla niiden havaittavuutta portaalirakenteilla. Junaliikenteen turvallisuus paranee ohjelmakaudella merkittävimmin siksi, että vuonna 2006 kaikki henkilöliikenteen radat ja tärkeimmät tavaraliikenteen radat ovat kulunvalvonnan piirissä.

EU:n rakennepoliitiikan toteuttaminen LVM:n hallinnonalalla

Ylläpitämällä ja kehittämällä liikenneväyliä edistetään valtakunnallisia ja maakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Samalla parannetaan ihmisten vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksia oman elinympäristönsä kehittämiseen. Kainuun maakunnassa aluerakenteellisina kehitysvyöhykkeinä nähdään tärkeimmät liikennesuunnat aluekeskusten ja kuntakeskusten välillä, sekä maakunnan teollisuusalueet ja matkailualueet. Näitä liikenteellisesti tukevana tekijänä nähdään päätieverkko ja rataverkko siinä erityisesti valtatie 5 ja 22, Vartiuksen rajanylityspaikan liikennettä palveleva tiestö sekä Oulu- Kontiomäki-Iisalmi/Vartiussuunnat.

EU:n rakennepoliitiikan toteuttamista tuetaan tavoiteohjelmilla ja Interreg- ohjelmilla. Kohteet sovitaan vuotuisissa yhteistyöasiakirjoissa.

Maakunta: Kainuu

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Hallinnonalan rooli maakuntaohjelman toteutuksessa

TE - keskuksen maaseutuosaasto osallistuu maakuntaohjelman toteutukseen pääasiallisesti osallistumalla maaseudun avainklustereiden kehittämisen. Osaltaan maaseutuosaasto on vahvistamassa maaseutuyrittämiseen liittyvää osaamista ja kehittämässä alkutuotantoon ja maaseutuyrittämiseen liittyvää koulutusta. Maaseutuosaaston kehittämistoiminnalla edistetään paikallista aloitteellisuutta ja omaehtoisen kehittämistyötä maaseudun paikallisyhteisöjen toiminnassa ja maaseudun ja kaupunkien vuorovaikutuksen kehittämisessä.

Maaseudun kehittäminen

TE - keskuksen maaseutuosaaston tavoitteena on maaseutuyritysten rakenteen, kasvun ja kehityksen tukeminen, elinkeino- ja tuotantorakenteen monipuolistaminen sekä uuden elinkeinotoiminnan edistäminen. Yhteisöllisen toiminnan kautta luodaan kylille pohjaa myös yrittäjyyden kehittymiselle.

Toteutetaan Kainuun maaseutuelinkeino-ohjelmaa rahoittamalla työohjelman koordinaation piriin tulevia maatalouden, muun maaseutuyritystoiminnan yleisiä ja yrityskeitaisia sekä yrittäjien koulutushankkeita.

Toteutetaan Kainuun kylätyöohjelmaa rahoittamalla kylien kehittämishankkeita ja myötävaikuttamalla prosessien ja toimintamallien kehittymistä, mitkä parantavat kylien elinkeinopohjaa, asumisviihtyisyyttä ja paikallisyhteisöjen toimivuutta.

Toteutetaan Kainuun luontomatkailun työohjelmaa rahoittamalla uuden ohjelmakauden rahoituksella luontomatkailun kehittämiseksi suunniteltuja yleisiä, yritysryhmä- tai yrityshankkeita.

Metsätalous

Toteutetaan Kainuun metsä- ja puutalouden työohjelmaa rahoittamalla työohjelman piiriin tulevia Kainuun metsätaloutta ja mekaanista puunjalostusta kehittäviä hankkeita sekä yritysten kehittämistoimenpiteitä.

Vesivarojen käyttö ja hoito

TE - keskuksen maaseutuosaasto arvioi vuoden 2007 aikana mahdollisuuksiaan maaseudun vesihuoltohankkeiden rahoitukseen. Kehittämiseen saatavien rahoitusresurssien supistuminen ohjelmakauden 2000 – 2006 tasosta kaventaa osaston mahdollisuuksia hankkeiden rahoitukseen.

Kainuun ympäristökeskus tukee vesihuolto- ja vesistöjen kunnostushankkeita. Vesihuollon kehittämistoimenpiteet painottuvat haja-asutusalueiden vedenhankinnan, viemäroinnin ja jätevesien käsittelyn edistämiseen. Vesistökunnostuksissa painopiste on uiton metsätalouden vesistövaikutusten vähentämisessä.

EU:n rakennepolitiikan toteuttaminen MMM:n hallinnonalla

MMM vastaa Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) ohjaus- ja tukiosaston varojen käytöstä ohjelmakaudella 2006 – 2007 maaseudun kehittämistoimenpiteisiin Suomessa. Kainuussa EMOTR - rahoitus on rahaston ohjausosaston varojen käyttöä Itä-Suomen tavoite 1-ohjelman 3. toimintalinjan toteutukseen. Käytännön rahoitustoimenpiteet tapahtuvat Kainuun työvoima- ja

elinkeinokeskuksen maaseutuosaston toimesta.

Ohjelmakauden sulkemiseen liittyen maaseutuosasto jatkaa alkuvuodesta viimeisten määrärahopäätösten tekoa purkautuneista myöntövaltuuksista.

Ohjelmakautta 2007 – 2013 koskevan Manner- Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman mukainen Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (EMR) rahoitus pyritään käynnistämään jälkimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Ohjelman toteutukseen valittavat hankkeet toteuttavat Kainuun maakuntaohjelmaa ja sen pohjalta laadittua Elinvoimainen ja uudistuva maaseutu - Kainuun maaseutus suunnitelma 2007 – asiakirjaa.

Kehittämistoimenpiteitten tavoitteena on maaseutualueiden tasapainoinen kehitys suhteessa koko maan kehitykseen.

Päättävän ohjelmakauden KOR-rahaston käyttö Itä-Suomen tav. 1 -ohjelman Tp 3.3:sta v. 2007 on keskeneräisten hankkeiden tukipäätöksiin liittyvää maksatusta.

Ohjelmakautta 2007 - 2013 koskevan kalatalouden rakennepoliittisen toimintaohjelman mukaisia tukitoimia käynnistetään sitä mukaa kuin se on teknisesti mahdollista. Tukitoimet kohdistetaan hankkeisiin jotka ovat sopusoinnussa rakennepoliittisen ohjelman ja Kainuun maakunnallisten ohjelmien kanssa.

Tulevan ohjelmakauden raami laskee ennakkotietojen mukaan Kainuussa yli 10 % (jossain muualla Itä-Suomessa jopa enemmän) verrattuna tavoite 1-ohjelman raamiin. Itä-Suomen maakunnat esittävät maa- ja metsätalousministeriölle, että Itä-Suomen erityisongelmat otetaan huomioon myös maaseutuohjelman EU- ja kansallisen rahoituksen alueellisessa kohdentamisessa eli, että määrärahojen taso ei laskisi.

Asiasta tulee järjestää Itä-Suomen yhteinen neuvottelu MMM:n kanssa.

Maakunta: Kainuu

Opetusministeriön hallinnonala

Hallinnonalan rooli maakuntaohjelman toteutuksessa

Osaaminen ja osaamistason kohottaminen on noussut alueiden kehittämisessä keskeisimmäksi tekijäksi. Tämä koskee kaikkia koulutustasoja, esi- ja perusopetuksesta korkeakouluopetukseen ja tutkimukseen, lapsista ja nuorista työssäkäyviin ja aktiivisen seniori-ikäisen koulutuspalvelujen käyttäjiin. Yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, ammatillisten oppilaitosten, lukioiden sekä perus- ja esiopetuksen kehittämisellä tuetaan paitsi maakunnallista myös alueellista innovaatiokehitystä. Koulutuksessa hankitut laaja-alaiset perusvalmiudet hioutuvat vaaditun tason osaamiseksi työpaikoilla ja jatko-opinnoissa. Innovaatiotoimintaan tarvitaan sekä huippuosaamista että perustaitoja.

Opetusministeriön valtionosuuksina Kainuuseen vuonna 2006 ohjaamat resurssit perusopetukseen, lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen, ammattikorkeakoulutukseen sekä vapaaseen sivistystyöhön ovat yhteensä noin 53,9 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi Oulun yliopisto saa opetusministeriöltä vuonna 2006 rahaa koulutus- ja tutkimustoimintaan yhteensä noin 125 miljoonaa euroa, josta Kainuun osuus on noin 4,2 miljoonaa euroa. Kainuuseen kohdistuvat kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnan valtionosuudet ovat noin 2 miljoonaa euroa.

Osaamisen vahvistaminen on Kainuun kehittämisen kannalta keskeinen tavoite. Elinkeinoelämän tarvitseman osaavan työvoiman saanti sekä koulutuksen ja työelämän yhteistyön kehittäminen ovat keskeisiä osa-alueita osaamisen vahvistamisessa. Asenteellisia valmiuksia ja osaamisvalmiuksia yrittäjyyteen tuetaan kaikilla koulutusaloilla ja –asteilla.

Maakunnan osaamisen rakenteiden on tuettava maakunnan avaintuotantoalojen pitkäjänteistä kehittämistä. Tavoitteena on luoda ja ylläpitää toimivia innovaatioketjuja koulutuksesta tutkimuksen, kehitystoiminnan ja osaamisintensiivisen palvelutoiminnan kautta yrityksiin. Erityisesti kiinnitetään huomiota tutkimus- ja tuotekehitysosaamisen kehittämiseen mm. teknologian siirron toimenpitein sekä kehittämällä maakunnan koulutus- ja innovaatiojärjestelmiä. Lisäksi edistetään avainklustereita tukevien osaamiskeskittymien kasvua.

Kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoiminta tuottaa mielekästä elämän sisältöä, lisää yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Nämä palvelut turvaamalla ylläpidetään kansalaisten toimintakykyä ja ennaltaehkäistäjän terveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia.

Korkeakoulujen yhteistyö. Pohjois-Suomen korkeakouluilla on merkittävä rooli alueen yritysten vetovoimaisuuden ja kansainvälisten sijoittajien houkuttelevuuden kannalta. Korkeakoulujen toimintaa ohjaavassa *Osaava Pohjois-Suomi –strategiassa* esitetään toimenpiteitä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kehittämiseen. Strategiassa korostuu yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välinen yhteistyö. Kajaanin yliopistokeskuksessa yhteistyössä ovat mukana Oulun yliopiston lisäksi Kuopion, Joensuun, Jyväskylän ja Lapin yliopistot. Alueellista työnjakoa tutkimuksessa ja tuotekehityksessä sekä aluekehittämisessä täsmennetään, esimerkiksi ammattikorkeakoulujen jatkokutkintojen ja yliopistojen maisteriohjelmien välillä.

Maakunnan korkeakoulujen kesken jatketaan profiloitumista ja kehitetään toimintatapoja vuoropuhelun käymiseksi maakunnan ulkopuolisten korkeakoulujen kanssa liittyen mm. Oulu-Kajaani kehittämisvyöhykkeeseen. *Maakuntakorkeakoulua* kehitetään ammattikorkeakoulujen, yliopistojen ja alueellisten aikuiskoulutuksen järjestäjien yhteistyönä vastaamaan teknologisten muutosten, uusien toimintatapojen, kansainvälistymisen ja seniori-ikäisen väestön kasvaviin koulutustarpeisiin.

Yliopistot

Oulun yliopisto vahvistaa edelleen osaamistaan ja kansainvälistä vaikuttavuuttaan strategiansa mukaisesti erityisesti painoaloillaan informaatiotekniikassa, biotekniikassa sekä pohjoisuus- ja ympäristö-painoalalla. Informaatiotekniikan perustutkintokoulutuksessa ja tieteellisessä jatkokoulutuksessa lisätään koulutusalojen välistä yhteistyötä ja otetaan huomioon

tietoteollisuusalojen muuttuneet tarpeet ja uudet koulutukselliset ja tutkimukselliset haasteet.

Yhteiskunnallisessa vuorovaikutuksessa Oulun yliopisto kehittää erityisesti toiminta-alueensa yliopistokeskuksia ja maakuntakorkeakoulutoimintaa sekä yhteistyötä ammattikorkeakoulujen kanssa.

Kainuun korkeakoulustrategian mukaisesti pyritään luomaan riittävän laaja ja monipuolinen sekä laadultaan kilpailukykyinen yliopisto-opetusta ja tutkimusta tarjoava kokonaisuus, joka vastaa maakunnan elinkeinoelämän ja hyvinvoinnin kehittämistarpeisiin.

- Lisätään yliopistokeskuksen ja ammattikorkeakoulun välistä yhteistyötä.
- Laajennetaan maakunnan ulkopuolelle suuntautuvaa verkottumista erityisesti Koillismaalle.
- Jatketaan maakuntakorkeakoulutoimintaa. Tavoitteena on korkeakoulutasoisen avoimen yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetuksen ja täydennyskoulutuksen saatavuuden parantaminen maakunnassa. Hanke on osa Pohjois-Suomen avoimen opetuksen osaamisverkostoa.
- Jatketaan tietojenkäsittelytieteiden maisterikoulutusta (Oulun yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitos).
- Jatketaan DI-muuntokoulutusta mittaustekniikassa. Pidemmän aikavälin tavoitteena on DI-suuntautumisvaihtoehtotasoinen koulutus.
- Jatketaan aineenopettajakoulutusta liikunta- ja terveystieteiden opetuksessa (KoKy).
- Käynnistetään erityispedagogiikan suuntautumisvaihtoehto luokanopettajille.
- Luodaan edellytykset Venäjän kielen ja kulttuurin pysyväälle maisterikoulutukselle (KoKy). Tavoitteena on, että Venäjän kielen ja kulttuurin opetus Oulun yliopistossa keskitettäisiin Kajaaniin.
- Luodaan edellytykset kulttuuriteollisuuden maisterikoulutukselle (KoKy).
- Luodaan edellytykset liikuntateknologian pysyväälle maisteri- ja tohtorikoulutukselle (Jyväskylän yliopisto, liikuntabiologian laitos).

Ammattikorkeakoulut

Mitoitus. Oulun läänin aloituspaikkojen osuus suhteutettuna nuorten ikäluokkaan on noin 40 %. Vuonna 2006 nuorisosaasteen aloituspaikkoja oli Oulun läänissä 2 053 ja aikuiskoulutuksen aloituspaikkoja 443 eli yhteensä 2 496 aloituspaikkaa. Kainuussa nuorisosaasteen aloituspaikkoja oli 420. Ammattikorkeakoulujen jatkotutkinnot sisällytetään mitoitukseen erillisillä aloituspaikkamäärillä. Aikuiskoulutuksen opiskelijapaikat ovat Kainuussa jäljessä koko maan keskiarvosta.

Ammattikorkeakoulun jatkotutkinnoilla vahvistetaan elinkeinoelämän tarpeiden mukaista osaamista.

T&K-toiminta. Ammattikorkeakoulujen t&k-toimintaa viedään eteenpäin opetusministeriön raportin: "Tutkimus ja kehitystyö suomalaisissa ammattikorkeakouluissa" linjausten mukaisesti (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2004:7). Osaava Pohjois-Suomi -strategiassa määritellään t&k-toiminnan alueelliset painoalat.

Rahoitusta tulee suunnata ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan niiden ehdotusten pohjalta, joita esitetään "Valtion teknologiarahoituksen alueellinen hyödyntäminen" -loppuraportissa (Siuruainen, Eino 26.2.2004). Toiminnan jatkuvuus tulee turvata resursoimalla t&k-toiminnan perusrahoitus.

Kansainvälinen toiminta. Maakunnan ammattikorkeakoulut toteuttavat Bolognan prosessin mukaisia tavoitteita, joita ovat kansainvälisen koulutustarjonnan lisääminen, eurooppalainen liikkuvuus, tutkintojen vertailtavuus ja koulutuksen laatu.

Yleissivistävä koulutus

Kouluverkkoratkaisut tulee toteuttaa alueellisesti siten, että palvelujen saatavuus ja saavutettavuus kyetään turvaamaan. Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa ikäluokkien pienenemisen ja muuttoliikkeen aiheuttamiin muutoksiin varaudutaan kehittämällä sekä rakenteita että menetelmiä.

Käytännössä tämä tarkoittaa kuntien välisen yhteistyön lisäämistä ja kuntarajat ylittävää työnjakoa sekä etä- ja verkko-opiskelun kehittämistä.

Tavoitteena on, että peruskoulusta lähtevistä vähintään 96 % aloittaa samana vuonna jatko-opinnot lukiossa, toisen asteen ammatillisessa oppilaitoksessa tai lisäopetuksessa (kymppiluokat). Erityisopetuksen laatu ja saavutettavuus tulee turvata, jotta lasten ja nuorten syrjäytymiskehitys voidaan ennalta torjua.

Ammatillinen koulutus (ml. lisäkoulutus)

Toisen asteen ammatillisella koulutuksella on selkeästi alueellinen tehtävä nuorten ja aikuisten kouluttajana. Nuorten perustutkintokoulutusta ja aikuiskoulutusta ja niiden välistä yhteistyötä kehitetään kokonaisuutena huomioiden ikäluokkien pieneneminen ja resurssien käytön optimointi. Työvoiman tarpeen ennakointi edellyttää eri viranomaistahojen yhteistyötä ja kokonaiskoordinaointia. Ennakointitieto palvelee koulutustarjonnan suunnittelussa.

Nuorisoasteen koulutuksella vastataan pidemmän aikavälin koulutustarpeeseen. Työelämän nopeisiin muutoksiin ja elinkeinoelämän vaatimaan erikoisosaamiseen reagoidaan aikuiskoulutuksella. Erityisopetuksessa, maahanmuuttajien koulutuksessa ja nuorten ammatillisiin perustutkintoihin sisältyvien näyttöjen järjestämisessä yhteistyötä tehdään läänitasolla. Verkko-opetuksen avulla parannetaan syrjäisempien alueiden koulutustarjontaa. Opettajien saatavuuden ja ammatillisen opetuksen kehittämisen turvaamiseksi panostetaan erityisesti opetuksessa toimivan henkilöstön käytännön ammattityöhön sisältyvän osaamisen parantamiseen. Tämä toteutuu entistä kiinteämmällä oppilaitosten ja työelämän välisellä yhteistyöllä. Toimenpiteinä henkilöstön motivoinnin näkökulmasta ovat opetushenkilöstön täydennyskoulutus ja työn palkitsemiskeinot. Aikuiskoulutuksen alueellisen vaikuttavuuden ja saatavuuden turvaamiseksi toteutetaan alueellisessa aikuiskoulutuksen toimenpideohjelmassa esitettyjä kehittämistavoitteita. Noste-ohjelman mukaisilla tutkintotavoitteisilla koulutuksilla kohotetaan työssä olevan aikuisväestön osaamistasoa.

Kainuun ammatillinen koulutus vastaa yksilöiden koulutustarpeisiin omalla koulutuspalvelutuotannolla ja verkostoyhteistyön avulla. Lisäksi se vahvistaa maakunnan avainalojen osaamisen kasvua ja tukee työelämän osaamisen kehittymistä.

Kehitetään ammatillista koulutusta ja aikuiskoulutusta vastaamaan paremmin työelämän tarpeita. Elinikäinen oppiminen lisääntyy ja sitä tuetaan. Aikuiskoulutus luo uuden leiman oppimiskeskuksille. Aikuiskoulutusta tarjotaan elinikäisen oppimisen periaatteella työssä oleville, maahanmuuttajille, syrjäytymisuhan alaisille ja seniori-iässä olevalle väestölle.

- Tehostetaan toisen asteen ja ammattikorkeakoulun yhteistyötä.
- Lisätään ammatillisen koulutuksen vetovoimaa (mm. osaamiskeskusmallien avulla ”Woodpolis”).

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka

Kirjastotoimi. Perusedellytys kirjastojen kehittämistyölle ja ajan tasalla pysymiselle on, että jokaiseen kuntaan tarvitaan riittävän koulutuksellisen tason omaavaa ammattihenkilöstöä, joka pystyy hyödyntämään keskitetysti tuotettuja palveluja: mm. digitaalista lisensoitua verkkoaineistoa, isojen kirjastojen palveluja ja poistamaan kehittämisesteitä. Tietyt erikoisosaamista vaativat tehtävät (mm. lastenkirjasto-, musiikkikirjastotyö, alueinformaatikko, atk-henkilöstö jne.) voidaan turvata alueellisesti/seutukunnittain yhteiskäytöllä keskinäistä työnjakoa kehittämällä, erikoistumalla ja resursseja vaihtamalla.

Kirjasto- ja tietopalveluja kehitetään Kirjastostrategia 2010 ja Kirjasto-ohjelma 2006–2010 linjausten mukaisesti monipalvelukeskuksina. Kirjastojen yhteistyöverkostojen tukemiseen tulee ohjata lisärahoitusta, jotta laiteinvestointeja ja kuntakohtaista aineistotarjonnan laatua ja saavutettavuutta

voidaan monipuolistaa niin perinteisten kokoelmien kuin digitaalisten aineistojen osalta sekä laajentaa alueellisesti henkilökunnan erityisosaamista.

Liikuntatoimi. Maakunnan asukkailla tulee olla asuinpaikastaan riippumatta edellytykset liikunnan säännölliseen harjoittamiseen. Liikunnalla tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä sekä väestön hyvinvointia ja terveyttä. Myönteinen liikuntakulttuuri on maakunnan vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä lisäävä tekijä.

Kuntien ja/tai alueellisen liikuntatoimen resurssien turvaamiseksi edistetään julkisen, yksityisen sekä kolmannen sektorin keskeistä ja välistä yhteistyötä tarkoituksenmukaisen liikuntapalvelutarjonnan luomiseksi. Alueen vetovoimaisuuden ja halutun liikuntatoiminnan mahdollistamiseksi huomioidaan tärkeät liikuntapaikkarakentamisen perustamishankkeet. Päivittäisen liikunnan edellytyksiä lisätään kehittämällä liikuntaan aktivoivia yhdyskuntarakenteita ja lähiliikuntapaikkoja.

Nuorisotoimen tehtävänä on kehittää toimenpiteitä, jotka edistävät nuorten elinoloja ja tukevat nuorten aktiivista kansalaistoimintaa. Tukeminen tapahtuu avustamalla hankkeita, jotka estävät nuoria syrjäytymästä koulutuksesta, työelämästä ja harrastustoiminnasta. Nuorisotoimen peruspalveluiden arviointitietoa hyödyntämällä kehitetään nuorisotyön palvelujen laatua ja saavutettavuutta. Uudet nuorisotyön muodot kuten kansainvälistymisen, liikkuvuuden ja monikulttuurisuuden edistäminen otetaan mukaan vuosittaisiin seutukunta- ja kuntasuunnitelmiin.

EU:n rakennepolitiikan toteuttaminen OPM:n hallinnonalalla

Oulun lääninhallituksen sivistysosasto tukee EU-rakennerahastohankkeilla Kainuun elinkeinojen ja osaamisverkostojen kehittymistä. Erityisinä kohteina ovat Kajaanin ammattikorkeakoulun ja Kajaanin yliopistokeskuksen kehittäminen palvelemaan alueen yritysten ja elinkeinoelämän kehittymistä ja alueen ihmisten hyvinvointia. Painoaloina kehittämistyössä, kaikilla koulutusaloilla ovat mittaustekniikka, informaatioteknologia, matkailu ja kulttuuriala, liikuntateknologia ja -kasvatus, bio- ja hyvinvointiteknologia.

Neuvottelu OPM:n ja maakunnan kanssa

Opetusministeriö on edellyttänyt ammattikorkeakoulujen ja yliopistokeskusten tiivistä yhteistyötä. Järjestetään neuvottelu ministeriön kanssa ammattikorkeakoulun ja yliopistokeskuksen hallinnon, tukipalveluiden, opetuksen ja laboratorioiden yhteistyön tiivistämiseksi. Samalla etsitään yhteistä hallinto- ja toimintamallia sekä kehitetään yhteisiä kansallisia ja kansainvälisiä koulutusohjelmia Bolognan mallin mukaisesti. Aikuiskoulutus koottaisiin maakuntakorkeakoulun yhteyteen. Neuvotellaan myös innovaatiojärjestelmän kehittämisrahan suuruudesta (nyt 600 000 € yliopistokeskukselle).

Maakunta: Kainuu

Sisäasiainministeriön hallinnonala

Hallinnonalan rooli maakuntaohjelman toteutuksessa

Uusi maakuntahallinto, joka alkoi toimia vuoden 2005 alusta, on edelleen muistettava olennaisena erona muuhun Suomeen. Kehittämistoiminta kulkee strategiaryhmän, rahoitusryhmän ja ennakointi- ja seurantaryhmän valmistelemana eri hallituskokoonpanoille ja valtuustolle. Erityisesti Kainuun kehittämisrahan käytön määrittely vuosittain on merkittävä valmisteltava asia. Vuonna 2007 käynnistyy uusi EU -ohjelmakausi.

Alueiden kehittäminen

Yleinen aluekehittäminen (ns. Kainuun kehittämisrahan painotukset)

Kainuun osaamiskeskukseen tiiviisti liittyvän toiminnan vahvistaminen sekä osaamiskeskuksen ja elinkeinoelämän välisten yhteyksien kehittäminen. Uusien soveltamismahdollisuuksien hakeminen alueelta ja sen ulkopuolelta kansainväliseltä tasolta asti. Kainuun kehittämisrahaa käytetty lisäksi mm nuorten yrittäjyyden edistämiseen sekä kivialan kehittämistoimintaan. Käytetään myös nopeaan reagointiin tarvittavana rahana.

Osaamiskeskusohjelma

Eri alojen yhteistyön lisääminen, haetaan yhteistyö- ja sovellusmahdollisuuksia mittaustekniikan ”perinteisten sovellutusalueiden” lisäksi myös ympäristö- ja hyvinvointialalta.

Aluekeskusohjelma

Uuden kauden toimintatavan ja sisällön hahmottaminen käynnissä, jokaiseen maakuntaan tulee ainakin yksi aluekeskusohjelma.

Hallintokokeilulaki antaa rahoittajalle mahdollisuuden OSKE ja AKO –hankkeiden yhdistämiseen yhdeksi hankkeeksi, joten meneillään on neuvottelut hankkeiden yhdistämisestä.

Maakunta vaikuttaa siihen, että **Talvivaara –hankkeen** osalta julkishallinnon myönteiset ratkaisut saadaan mahdollisimman nopeasti. Etenkin rautatien rakentamisen rahoituksesta on tärkeitä saada nopeasti päätös. Talvivaara –hankkeen osalta tulee järjestää yhteinen neuvottelu KTM:n, Finnveran, LVM:n, TM:n, YM:n ja SM:n kesken joulukuussa 2006.

Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma

Kainuussa valmisteltu muiden tavoin uuden kauden ohjelmaa.

Neuvottelu MMM:n kanssa

Tulevan ohjelmakauden raami laskee ennakkotietojen mukaan Kainuussa yli 10 % (jossain muualla Itä-Suomessa jopa enemmän) verrattuna tavoite 1-ohjelman raamiin. Itä-Suomen maakunnat esittävät maa- ja metsätalousministeriölle, että Itä-Suomen erityisongelmat otetaan huomioon myös maaseutuohjelman EU- ja kansallisen rahoituksen alueellisessa kohdentamisessa eli, että määrärahojen taso ei laskisi.

Asiasta tulee järjestää Itä-Suomen yhteinen neuvottelu MMM:n kanssa.

Saaristo-ohjelma

Koskee Kainuussa vain Vaalaa. Toteutukseen osallistutaan tarvittaessa EU varoin ja kansallisella rahoituksella, jonka SM osoittaa Vaalaa varten.

EU:n rakennepolitiikan toteuttaminen SM:n hallinnonalalla

Toteutus hallintokokeilussa pääosin entisellä tavalla, mutta maakunnan sisäiseen hallinnolliseen yhteistyöhön käyttöönotettua uutta toimintatapaa jatketaan. Uudessa EAKR –ohjelmassa maakunta osallistuu erityisesti toimintalinja 2:n toteutukseen, johon sisältyvät mm. kainuulaiset polikset ja elinkeinoelämän verkottumishankkeet.

Neuvottelu OPM:n kanssa

Opetusministeriö on edellyttänyt ammattikorkeakoulujen ja yliopistokeskusten tiivistä yhteistyötä. Järjestetään neuvottelu ministeriön kanssa ammattikorkeakoulun ja yliopistokeskuksen hallinnon, tukipalveluiden, opetuksen ja laboratorioiden yhteistyön tiivistämiseksi. Samalla etsitään yhteistä hallinto- ja toimintamallia sekä kehitetään yhteisiä kansallisia ja kansainvälisiä koulutusohjelmia Bolognan mallin mukaisesti. Aikuiskoulutus koottaisiin maakuntakorkeakoulun yhteyteen. Neuvotellaan myös innovaatiojärjestelmän kehittämisrahan suuruudesta (nyt 600 000 € yliopistokeskukselle) ja ohjaamisesta maakunnan kautta rahojen käyttökohteen pysyttämiseksi Kainuussa ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi.

Maakunta: KAINUU

Työministeriön hallinnonala

Hallinnonalan rooli maakuntaohjelman toteutuksessa

TE-keskuksen työvoimaosasto ja sen alaiset työvoimatoimistot edistävät työmarkkinoiden toimivuutta työnvälityksen, tuetun työllistämisen sekä koulutukseen ohjaamisen ja koulutuksen hankinnan keinoin. Työllisyysperusteisella investointiavustuksella ja työllisyystyöohjelman investointituella edistetään uusia työpaikkoja syntyvien investointien käynnistymistä.

Kainuun TE-keskus uudistaa työvoimatoimistoverkkoaan vuoden 2007 alusta yhdistämällä nykyiset kahdeksan työvoimatoimistoa kolmeksi toimistoksi.

Länsi-Kainuun työvoimatoimisto (Kajaanin, Paltamon, Vaalan työvoimatoimisto)

Itä-Kainuun työvoimatoimisto (Kuhmon ja Sotkamon työvoimatoimisto)

Ylä-Kainuun työvoimatoimisto (Hyrnsalmen, Puolangan ja Suomussalmen työvoimatoimisto)

Muutoksella ei vähennetä palvelupisteitä, vaan asiakaspalvelu on saatavilla jatkossakin nykyisistä toimipisteistä. Toimistoverkkouudistukseen kytkeytyy työvoimatoimistojen palveluja parantava kehittämisshanke, jolla yhtenäistetään asiakaspalvelua ja tehostetaan toimistojen ja niiden eri yksiköiden toimintaa yhteistyössä TE-keskuksen työvoimaosaston kanssa.

Työvoimapolitiikka kansallisen kehittämisrahan osalta

TE-keskuksen toimenpiteet, määräraharahatarve ja toimenpiteisiin osallistuvien volyyymi edellä kuvattujen tavoitteiden saavuttamiseksi, ryhmittyvät alla esitettyjen rahoitusinstrumenttien alle. TE-keskuksen esitys työvoimaosaston kautta käytettäväksi Kainuun kehittämisrahaksi on seuraava:

26.98.63.06 koulutushankinnat, palkkatuettu työllistäminen ja lisätuki **17,0 M€**

26.98.63.07 työllisyysperusteiset investointiavustukset, työllisyystyöohjelma sekä projektituki ja omatoimisuusavustus **2,6 M€**

Ammatillinen työvoimakoulutus

Toimenpiteiden volyyymi 460 henkilöä

Tulevien vuosien tärkein haaste suurten ikäluokkien siirtyessä eläkkeelle ja uusien, työmarkkinoille tulevien ikäluokkien pienentyessä on yritysten tarvitseman, osaavan työvoiman saannin turvaaminen.

Pääpaino ammatillisessa työvoimakoulutuksessa on yhteishankintana toteutetun koulutuksen järjestäminen yrityksille räätälöidysti. Koulutusta järjestetään rekrytoinnin yhteydessä tai yritysten henkilöstölle uusien työpaikkojen syntymistä edistävien hankkeiden yhteydessä.

Yleiskoulutuksen hankinta perustuu niin ikään työnantajien ajankohtaisiin tarpeisiin, joita työvoimatoimistot selvittävät ennakkoinnin ja muiden työnantajayhteyksien avulla. Toinen tärkeä tekijä koulutuksen suuntaamisessa on työnhakijoiden koulutustarveselvitys, jota työvoimatoimistot käyttävät koulutusesitysten pohjana.

Rekrytointivaikeudet ovat Kainuussakin jo lisääntyneet. Erityisesti metalli- ja rakennusalan sekä myyntityön ja puhelinpalvelujen työpaikkojen täyttäminen on tuottanut vaikeuksia. Alakohtaisesti koulutus kohdennetaan rakennus- ja teollisuusalalle sekä myynti- ja palvelutyöhön. Taloushallinnon koulutukseen haetaan rotaatiomallia, jotta saataisiin edistettyä alihankinta- ja etätöiden määrällistä kasvua. Talvivaara-hankkeen käynnistymisellä on mittavat vaikutukset Kainuussa toteutettavaan työvoimakoulutukseen. Tutkintotavoitteisen koulutuksen osuus on lisääntynyt. **Talvivaaran**

kaivoshankkeen osalta tulee järjestää ministeriöiden kesken yhteisneuvottelut joulukuussa 2006.

Valmentava työvoimakoulutus

Toimenpiteiden volyyymi 180 henkilöä

Valmentavan työvoimakoulutuksen avulla pyritään yksilökeskeiseen ammattitaidon ja muiden työllistymisedellytysten arviointiin. Työttömien kannustaminen ja motivointi työhön tai ammattitaidon kehittämiseen usein pitkänkin työttömyyden jälkeen on suuri haaste. Valmentavan koulutuksen avulla pyritään koulutettavien elämäntilanteen kokonaisvaltaiseen selkiyttämiseen sisältäen myös fyysisen ja henkisen työkyvyn.

Palkkatuettu työllistäminen valtiolle, kuntiin ja kuntainliittoihin sekä yksityissektorille

Toimenpiteiden volyyymi 950 henkilöä

Palkkatuella tuetaan työttömänä olevien työllistymistä ja samalla voidaan madaltaa yritysten ja muiden työnantajien työllistämiskynnystä uuden työvoiman rekrytoinnissa.

Palkkatukea käytetään yritysten työvoiman hankinnan tukena tilanteissa, joissa palkattavalla työntekijällä ei pitkittyneen työttömyyden tai muiden työllistymisen esteiden vuoksi ole mahdollisuutta suoraan työllistyä avoimille markkinoille.

Rakenteellisen työttömyyden purkamiseksi on työvoiman palvelukeskukseen koottu työvoimatoimiston sekä KELAn ja Kainuun maakunta -kuntayhtymän sosiaalitoimen palvelut tukemaan niiden henkilöiden työmarkkinoille paluuta, joilla työttömyyden ohella on myös muita työllistymisen esteitä. Ns. välityömarkkinoiden kehittäminen on yksi keskeinen tehtävä rakennetyöttömyyden purkamisessa tulevana vuosina. TE-keskus ja Kajaanin työvoimatoimisto osallistuvat työministeriön valtakunnalliseen työryhmään, jolla on tarkoituksena välityömarkkinoiden kehittäminen.

Työllisyysperusteiset investointituet

Työllisyysperusteisilla investointituilla voidaan joko kunnille tai yritysosaston kautta yrityksille myönnettävillä rahoituksella tukea yritysten toimitilojen rakentamista tai toimintaympäristön kehittämistä.

Investointituet työllisyyden turvaamiseksi

Valtion rakennuttavien työvirastojen työohjelmilla voidaan rakentaa luontomatkailua tukevaa infrastruktuuria ja samalla helpottaa paikallisesti työttömyyttä sellaisilla haja-asutusalueilla, joilla ei muutoin ole työtilaisuuksia tarjolla.

TE-keskus on pyytänyt valtion virastoilta esityksiä työllisyystyöohjelmahankkeiksi 25.8.2006 mennessä. Tavoitteena on tehdä päätöksiä Kainuun kehittämisrahaan liittyvän myöntämisvaltuuden turvin pitkäkestoisemmista, myös vuodelle 2008 yltävistä hankkeista, jolloin rakennuttavat virastot voivat pitkäjänteisemmin suunnitella hankkeiden käytännön toteutusta.

EU:n rakennepolitiikan toteuttaminen TM:n hallinnonalalla

EU:n rakennerahastoista työministeriön hallinnonalalla osallistutaan Euroopan sosiaalirahaston (ESR) alaisten hankkeiden rahoitukseen. Varoja käytetään vielä vuonna 2007 ja alkuvuodesta 2008 Itä-Suomen tavoite 1 -ohjelman 2. toimintalinjan (osaamisen vahvistaminen ja työvoiman valmiuksien parantaminen) toimenpidekokonaisuuksien 2.2.-2.4. toteutukseen. Hankkeiden tavoitteena on osaamispääoman kehittäminen ja työvoiman osaamisen lisääminen sekä työmarkkinoiden toimivuuden ja työllistävyiden sekä tasa-arvon edistäminen. Käytännön rahoitustoimenpiteet tapahtuvat Kainuun TE-keskuksen työvoimaosastolla. Vuoden 2007 alusta alkaa uusi ESR-ohjelmakausi, jolloin hankkeita rahoitetaan ESR-ohjelman Itä-Suomen suuraluealueosion mukaisesti.

Maakunta: KAINUU

Ympäristöministeriön hallinnonala

Hallinnonalan rooli maakuntaohjelman toteutuksessa

Ympäristöhallinto tehtävänsä mukaisesti toimii puhtaan, terveellisen ja viihtyisän elinympäristön sekä monimuotoisen luonnonympäristön säilyttämiseksi ja luomiseksi. Osaltaan ympäristöhallinto edistää elinkeinoelämää kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Yhdyskuntien toimivuus

Ajantasaiset maankäytön suunnitelmat tukevat yhdyskuntarakenteen eheytymistä ja haja-asutuksen sijoittumista. Yleis- ja asemakaavoilla kehitetään taajamien sisäistä rakennetta. Yleiskaavoituksella hallitaan myös suunnittelutarvealueille syntyvää rakentamista.

Luonto- ja kulttuuriympäristöt

Rantojen käytössä turvataan luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden ja riittävien vapaa-alueiden sekä loma-asumisen viihtyisyys. Inventointien pohjalta ratkaistaan rakennussuojelun tarpeet. Tuetaan alueellista toimintaa ja yhteistyötä kulttuuriympäristön hoidossa. Kainuussa jatketaan luonnonsuojeluhjelmien ja Natura 2000 –verkoston toimeenpanoa ja yhteistyötä kehitetään sidosryhmien kanssa.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden luonnon ja kulttuurihistorian ominaispiirteitä vaalitaan ja kehitetään. Arvokkaiden perinnemaisemien hoito turvataan alueellisten hoito-ohjelmien mukaisin toimin.

EU:n rakennepolitiikan toteuttaminen YM:n hallinnonalalla

Alueiden kehityserojen vähentämiseen sekä taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseen ympäristökeskus vaikuttaa käytännön toimenpitein edistämällä ajanmukaista vesihuoltoa, ympäristön käyttöä, hoitoa ja suojelua, parantamalla asumisen, matkailun ja muun elinkeinoelämän toimintaympäristöä tukevaa infrastruktuuria sekä kunnostamalla kulttuuri- ja luonnonympäristöjä.

Maankäytön suunnittelun ohjaamisella sekä taloudellisin että hallinnollisin keinoin edistetään yhdyskuntien toimivuutta ja asumisen viihtyisyyttä.

Talvivaaran kaivoshanke

Talvivaaran kaivoshankkeen osalta tulee järjestää ministeriöiden kesken yhteisneuvottelut joulukuussa 2006.

LIITE Toteuttamissuunnitelmat 2007-2008

A-taulukko / Kansallinen rahoitus

Maakunta:
KainuuRahoitus esitetään miljoonissa euroissa, tarkkuus 1 000 euroa,
esim. 1,234 (milj. €)

	Momentin nimi	2006 Lähtötaso	2007 Esitys	2008 Esitys	2009 Esitys	2010 Esitys	2011 Esitys
SM							
26.98.43	Maakunnan kehittämisraha						
	- Aluekeskusohjelma						
	- Osaamiskeskusohjelma						
	- Ohjelmiin sitomaton maakunnan kehittämisraha						
26.98.63	Kainuun kehittämisraha	44,309	44,958	45,000	46,000	48,000	50,000
MMM							
30.60.45	Metsäluonnon hoidon edistäminen	0,165	0,165	0,165	0,165	0,165	0,165
LVM							
31.24.21	Perustienpito (alueelliset investoinnit)						
KTM							
32.30.40	Haja-asutusalueiden vähittäiskauppojen investointituki						
32.30.42	Finnvera Oyj:n korkotuet		0,900	0,800	0,700	0,600	0,600
32.30.43	Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset		1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
32.30.44	Alueellinen kuljetustuki, Vaalan osuus		0,012	0,013	0,014	0,015	0,016
32.30.45	Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen						
YM							
35.10.63	Ympäristönsuojelun edistäminen						
35.10.77	Ympäristötyöt (Vaala)	0,035	0,020	0,070			
35.20.37	Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen	0,015	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020
35.99.65	Eräät avustukset						

	2006 Lähtötaso	2007 Esitys	2008 Esitys	2009 Esitys	2010 Esitys	2011 Esitys
Valtion rahoitus yhteensä	44,524	47,075	47,068	47,899	49,800	51,801
Kuntien rahoitus						
Julkinen rahoitus yhteensä	44,524	47,075	47,068	47,899	49,800	51,801
Yksityinen rahoitus *						
RAHOITUS YHTEENSÄ	44,524	47,075	47,068	47,899	49,800	51,801

* Arvio yksityisen rahoituksen määrästä

LIITE Toteuttamissuunnitelmat 2007-2008

A-taulukko / EU -ohjelmat

**Maakunta:
Kainuu**

**Rahoitus esitetään miljoonissa euroissa, tarkkuus 1 000 euroa, esim. 1,234
(milj. €)**

		2007 Esitys	2008 Esitys	2009 Esitys	2010 Esitys	2011 Esitys
SM						
26.98.61	Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin	8,500	8,605	7,815	6,996	6,135
26.98.62	EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta	4,023	6,557	6,374	6,143	5,879
MMM						
30.10.61	EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen	1,350	1,320	1,320	1,320	1,320
30.10.62	Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä	1,250	1,280	1,280	1,280	1,280
30.40.62	Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen	0,170	0,170	0,170	0,170	0,170
KTM						
32.30.62	EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta, luottotappiot, Finnvera	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200
TM						
34.05.61	Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin	5,252	3,586	3,233	2,869	2,487
34.05.62	EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta	2,479	2,655	2,580	2,482	2,370
		2007 Esitys	2008 Esitys	2009 Esitys	2010 Esitys	2011 Esitys
	EU:n rahoitus yhteensä	15,272	13,681	12,538	11,355	10,112
	Valtion rahoitus yhteensä	7,952	10,692	10,434	10,105	9,729
	Kuntien rahoitus	0,875	1,433	1,381	0,740	0,680
	Julkinen rahoitus yhteensä	24,099	25,806	24,353	22,200	20,521
	Yksityinen rahoitus *					
	RAHOITUS YHTEENSÄ	24,099	25,806	24,353	22,200	20,521

* Arvio yksityisen rahoituksen määrästä

LIITE Toteuttamissuunnitelmat 2007-2008

B -taulukkopohja

Maakunta
: Kainuu

Rahoitus esitetään miljoonissa euroissa, tarkkuus 1 000 euroa,
esim. 1,234 (milj. €)

	Momentin nimi	2006 Lähtötaso	2007 Esitys	2008 Esitys	2009 Esitys	2010 Esitys	2011 Esitys
LVM	Talvivaaran rautatien rakentamisen jälkirahoitus				15,000	15,000	
	Talvivaaran maantien 870 parantaminen rautatien lisäksi		3,600	3,600			
	Tönölänsalmen silta ja kevyen liikenteen väylä		0,500	0,300			
	Ukonlampi - Vartius maantien parantaminen ja päällystäminen	0,100	0,815	0,915			
	Kt 89 Jokimäki - Vartius			0,800	0,800	0,800	0,800
TM	Julkisen työvoimapalvelun erityistoimiin, Vaalan osalta työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet arviolta 0,7 milj.€/v		1,682	1,682	1,682	1,682	1,682
YM							

KAINUUN MAAKUNTA - KUNTAYHTYMÄ – PL 400, 87070 KAJAANI
PUH. 08 6155 41 – FAX 08 6155 4260
www.kainuu.fi